

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพพื้นฐานทางด้านสังคมและเศรษฐกิจบางประการของชาวประมงรอบอ่างเก็บน้ำเขื่อนอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น 2) สภาพการจับปลาของชาวประมง 3) ปัญหาในการจับปลาของชาวประมง และ 4) เปรียบเทียบปัญหาในการจับปลาของชาวประมงที่มีสภาพพื้นฐานบางประการที่แตกต่างกัน ได้แก่ รายได้รวมจากการจับปลาทั้งปี ประสิทธิภาพการจับปลา จำนวนวันที่ออกจับปลาคือต่อสัปดาห์ เก็บข้อมูลจากชาวประมงที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 174 ราย ในช่วงเดือนมกราคมถึงพฤษภาคม พ.ศ. 2549 โดยใช้แบบสัมภาษณ์

ผลการศึกษา พบว่าชาวประมงทั้งหมดเป็นชายมีอายุเฉลี่ย 47.75 ปี ร้อยละ 85.3 จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 100 ไม่ได้เป็นอาสาสมัครอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ ร้อยละ 71.2 จับปลาเป็นอาชีพหลัก มีรายได้รวมของครอบครัวทั้งหมดจากภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร ในปี พ.ศ. 2548 เฉลี่ย 39,796.84 บาท/ครัวเรือน มีรายได้จากการจับปลาทั้งหมดในปี พ.ศ. 2548 เฉลี่ย 20,692.53 บาท/ครัวเรือน ร้อยละ 79.7 มีหนี้สินเฉลี่ย 34,302.16 บาท/ครัวเรือน ชาวประมงมีประสิทธิภาพในการจับปลาเฉลี่ย 23.68 ปี ออกจับปลาเฉลี่ย 5.7 วันต่อสัปดาห์ ร้อยละ 97.1 มีเรือประมงจำนวน 1 ลำ ร้อยละ 100 จับปลาเพื่อนำมาทั้งบริโภคภายในครัวเรือนและจำหน่าย ร้อยละ 90.8 ขายส่งปลาให้พ่อค้าคนกลาง ร้อยละ 100 ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายประมงและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงจากผู้นำชุมชน/หอกระจายข่าว ร้อยละ 97.1 ไม่จับปลาโดยใช้เครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมาย ร้อยละ 24.1 รวมปล่อยสัตว์น้ำลงในอ่างเก็บน้ำเขื่อนอุบลรัตน์

ปัญหาสำคัญของชาวประมง ได้แก่ 1) คลื่นลมแรงทำให้ออกไปจับปลาไม่ได้ 2) อากาศหนาวทำให้ออกไปจับปลาไม่ได้ 3) ฝนตกทำให้ออกไปจับปลาไม่ได้ 4) เครื่องมือประมงขาด/ชำรุดเนื่องจากเกี่ยวข้องกับพิษน้ำ วัชพืชหรือกิ่งไม้ และ 5) น้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาแพง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชาวประมงที่มี รายได้รวมจากการจับปลาทั้งปี ประสิทธิภาพในการจับปลา และ จำนวนวันที่ออกจับปลาคือต่อสัปดาห์ แตกต่างกัน มีปัญหาในการจับปลาแตกต่างกัน

The objectives of this research were to study 1) some socio-economic backgrounds of the fishermen around Ubolratana Reservoir, Changwat Khon Kaen, 2) fish catching activities, 3) problems related to fish catching, and 4) to compare problems related to fish catching of the fishermen with different socio-economic backgrounds, e.i. annual household income, experience in fish catching, number of catching days in a week. One hundred and seventy four fishermen were randomly selected for interview using interview schedule as a tool for collecting data, during January – June 2006.

It was found that all of the fishermen were male with the average age of 47.75 years old. Eighty five percent of the fishermen completed primary school. All of them were not fishery resource conservation volunteers. Seventy one percent do fishing as their main occupation. In 2005, each household had, on average, annual household income of 39,796.84 baht, income of derived from fishing of 20,692.53 bath and loan of amounted to 34,302.16 baht. They had the average of 23.68 years of experience in fish catching and the average of 5.7 catching days a week. Ninety seven percent had only one boat. All of them were catching fish for household consumption and for sale. Ninety percent sold caught fish to middle-man. All of them received information related to fish law and fishery resource conservation from head of the villages and the village information broadcasting stations. Ninety seven percent did not catch fish by illegal fishing gears. Twenty four percent had participated in aquatic animals releasing activities to Ubolratana Reservoir.

The fishermen's problems included 1) fisherman can not catch fish because of strong wind, 2) fisherman can not catch fish because of cool weather, 3) fisherman can not catch fish because of raining, 4) fishing gear be destroyed by water plants and others, and 5) high fuel prices.

The fishermen with difference on income derived from fishing, experience in fishing, and fish catching days in a week, faced problems related to fish catching differently.